

Mál nr. 6/2020**M og
V v/ sjúklingatryggingar.****Ágreiningur um bótaskyldu vegna brjóstaaðgerðar.****Gögn.**

Málskot, móttakið 7.1.2020, ásamt fylgigögnum.
Bréf V, dags.6.2.2020.

Málsatvik.

M 23, ára gömul, leitaði til A sérfræðings í lýtalækningum, vegna vandamála af völdum siginna brjósta eftir að hafa lést um 20 kg á stuttum tíma. Kvaðst M hafa óskað eftir að fá brjóstapúða, þ.e. léttu lyftingu „þannig að brjóstin myndu ekki lafa niður á maga.“ Var afraðið að hún skyldi gangast undir aðgerð til að laga brjóstin og var sú aðgerð framkvæmd 11. maí 2016 og settir 475 cc púðar undir vöðva í hvoru brjósti ásamt minnkun á kirtilvef. Eftir þá aðgerð fannst M hún vera með mun stærri brjóst en hún hafði óskað sér auk þess sem hún kvaðst hafa farið að finna fyrir bakverkjum og fá höfuðverkjaköst ásamt því að hafa fundið fyrir einkennum þunglyndis.

M kom í endurkomu til A 19. ágúst 2016. Höfðu púðarnir ekki haldist í réttum skorðum og færst til hliðar og niður. Að áliti A var M með „mjög mjúkan og erfiðan brjóstvef.“ Var ákveðið að M gengist að nýju undir aðgerð til að lagfæra það sem úrskæðis hafði farið. Sú aðgerð var framkvæmd 16. nóvember 2016 og þá settir 350 cc púðar í brjóstin yfir vöðva og fjarlægt meira af kirtilvef. Eftir þá aðgerð kveður M geirvörtur hafa verð of hátt staðsettar, „vel uppi á bringu“, auk þess sem brjóstin hafi verið mjög skökk.

Við endurkomu til A 10. mars 2017 kom í ljós að púðinn í hægra brjósti hafði aftur færst of mikið niður. Af þeim sökum var ákveðið að framkvæma þriðju aðgerðina og var hún framkvæmd 29. sama mánaðar.

Kveður M að útkoma eftir aðgerðirnar hafi verið óviðunandi. Hún sé með mikil og ljót ör á brjóstunum eftir aðgerðirnar, annað þeirra sé fallið til hliðar og geirvörtur ekki á réttum stað. Hún hafi þjáðst af bakverkjum, þunglyndi og meltingarfæratruflunum vegna mikillar notkunar verkjalyfja í kjölfar aðgerðanna sem hafi leitt til þess að hún hafi verið frá vinnu í átta mánuði og þurft að leggjast inn á sjúkrahús um skeið.

M kvartaði til landlæknis vegna þeirrar læknismeðferðar sem hún gekkst undir hjá A. Að fengnu sérstöku áliti óháðs sérfræðings í lýtalækningum skilaði landlæknir áliti sínu vegna kvörtunar M þann 11. mars 2019. Í rökstuðningi fyrir niðurstöðu landlæknis kemur m.a. fram að það sé mat hans að ekki hafi verið um mistök að ræða við undirbúning eða framkvæmd brjóstaaðgerða á M. A hafi framkvæmt aðgerðirnar samkvæmt öllum viðmiðunarreglum og ekki fái séð að þau vandkvæði sem upp komu í kjölfar aðgerðanna hafi verið að kenna lélegum undirbúningi eða tækni við aðgerðir. Hins vegar sé ljóst að upplýsingagjöf til M hafi verið ónóg. Orð standi gegn orði hvað þetta varðar og í ljósi þess að færslur í sjúkraskrá eru fátæklegar verði að álíta að þessi samskipti hafi tæplega átt sér stað. Ýmis atriði er lúta að færslum í sjúkraskrá og tæknilegum útfærslum aðgerða sé ábótavant. Þá kveður landlæknir ekki hafa verið heimildir fyrir hendi sem styðji kvörtun um ótilhlýðilega framkomu A og geti því ekki tekið afstöðu til þess hluta kvörtunarinnar. Var niðurstaða landlæknis að ekki hafi verið um mistök að ræða þegar A gerði aðgerðir á brjóstum M. Hins vegar hafi hann vanrækt upplýsingagjöf til hennar.

M telur sig eiga rétt til bóta skv. 1. og 4. tölul. 2. gr. laga nr. 111/2000 um sjúklingatryggingu úr samnefndri vátryggingu sem A hefur í gildi hjá V. V hefur hafnað bótaskyldu úr vátryggingunni.

Álit.

Ekki virðist ágreiningur um að M teljist hafa verið sjúklingur í skilningi 1. gr. laga nr. 111/2000 og eigi því rétt á bótum að fullnægðum öðrum skilyrðum laganna.

Samkvæmt 1. tölul. 2. gr. laganna skal greiða bætur án tillits til þess hvort einhver ber skaðabótaábyrgð samkvæmt reglum skaðabótaréttarins, enda megi að öllum líkindum rekja tjónið til

Þess að ætla megi að komast hefði mátt hjá tjóni ef rannsókn eða meðferð við þær aðstæður sem um ræðir hefði verið hagað eins vel og unnt hefði verið og í samræmi við þekkingu og reynslu á viðkomandi sviði. Í athugasemdum með frumvarpi því sem varð að lögum nr. 111/2000 segir m.a. svo um umræddan tölulið: „Ákvæði þessa töluliðar tekur til allra mistaka sem verða við rannsókn, meðferð o.s.frv. Orðið mistök er hér notað í mun viðtækari merkingu en almennt tíðkast í lögfræði. Ekki skiptir máli hvernig mistökin eru.“ Verður að telja í ljósi þessa að mistök við meðferð geti m.a. falist í rangri eða ófullnægjandi upplýsingagjöf til sjúklings í tengslum við lækni meðferð. Þegar litið er til niðurstöðu í álitum landlæknis þykir mega slá föstu að A hafi hagað þeim aðgerðum sem hann framkvæmdi á brjóstum M eins vel og unnt hafi verið í samræmi við þekkingu og reynslu á því sviði læknisfræðinnar sem á reyndi. M leitaði til A í því skyni að fá brjóst sín lagfærð með lækni aðgerð á þann hátt sem A svo framkvæmdi. Þótt upplýsingagjöf A hafi verið ábótavant eins og rakið er í álitum landlæknis verður að telja meiri líkur en minni að M hefði samþykkt að gangast undir aðgerðina eins og hún var framkvæmd jafnvel þótt upplýsingagjöfin hefði að réttu lagi átt að vera ítarlegri en hún var í reynd. Krafa M um bætur fyrir líkamstjón sem hún kann að hafa orðið fyrir við lækni meðferðina hjá A verður því ekki felld undir 1. tölul. 2. gr.

Samkvæmt 4. tölul. 2. gr. laga nr. 111/2000 skal greiða bætur án tillits til þess hvort einhver ber skaðabótaábyrgð samkvæmt reglum skaðabótaréttarins, enda megi að öllum líkindum rekja tjónið til meðferðar eða rannsóknar, þ.m.t. aðgerðar, sem ætlað er að greina sjúkdóm og tjónið er af sýkingu eða öðrum fylgikvilla sem er meiri en svo að sanngjarnt sé að sjúklingur þoli það bóta laust. Annars vegar skal líta til þess hve tjón er mikið og hins vegar til sjúkdóms og heilsufars sjúklings að öðru leyti. Þá skal taka mið af því hvort algengt er að tjón verði af meðferð eins og þeirri sem sjúklingur gekkst undir og hvort eða að hve miklu leyti gera mátti ráð fyrir að hætta væri á slíku tjóni. Hvorki af álitssgerð landlæknis né öðrum læknisfræðilegum gögnum málsins verður ráðið að M hafi hlotið slíka fylgikvilla í kjölfar aðgerðanna að skilyrðum bótaréttar samkvæmt þessum tölulið sé fullnægt. Þegar allt framangreint er virt verður ekki talið að M eigi rétt til bóta úr sjúklingatryggingu A hjá V.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr sjúklingatryggingu A hjá V.

Reykjavík, 10. mars 2020.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögsm.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.